

Na osnovni šoli dr. Vita Kraigherja že vrsto let deluja množica krožkov in interesnih dejavnosti, med njimi tudi mladinski in otroški pevski zbor ter tamburaški orkester, ki so popestrili tudi nedavno jubilejno proslavo.

Foto: BOŠTJAN PILEJ

50 LET O. Š. DR. VITA KRAIGHERJA

Učenci, učitelji in pokrovitelji so »spisali« bogato šolsko kroniko

V oktobru je praznovala pol stoletja osnovna šola dr. Vita Kraigherja. Seveda se pred petdesetimi leti, ko so v njene klopi posedli prvi otroci, še ni imenovala tako. Takrat je imel Bežigrad – ljubljansko predmestje – sedem do osem tisoč prebivalcev in 400 šoloobveznih otrok.

Poslopje, ki ga je zasnoval inženir arhitekt Vlado Mušič, je bilo sprva določeno le za ljudsko šolo, vrtec in otroško zavetišče, do izgradnje pa je bil ta sklep spremenjen tako, da je zahodni del stavbe dobila mešana ljudska šola, vzhodni pa druga meščanska šola. Šola je v tistih časih delovala tako zgledno, da je bila vzor vsej Sloveniji. Ko so aprila 1941 Ljubljano zasedli Italijani so se vsi učitelji priključili zbiranju prispevkov za OF, mladi na pa je kazala svojo zavednost z napisnimi in trozilnimi akcijami ter z aktivnim odporom. Po osvoboditvi sta v pro-

storih šole pričeli z delom osnovna šola in gimnazija. Konec leta 1955 je pouk že potekal v dveh izmenah in šolski prostori so postali pretesni. Ko je bila pred osemindvajsetimi leti reformirana osnovna šola se je šola razdelila v dve popolni osnovni šoli (od 1. do 8. razreda). Obe sta delovali v izmenah in sta zasedali vse učilnice v šolskem poslopju. 27. aprila 1960 se je šola poimenovala po dr. Vitu Kraigherju, ob tej priliki je bila tudi odkrita spominska plošča. Čez tri leta sta se obe osnovni šoli združili v eno samo, s čimer je bilo zagotovljeno boljše upravljanje stavbe, smotrnejše gospodarjenje s finančnimi sredstvi in enotnejše pedagoško vodstvo. Med pomembnejšimi mejniki iz šolske kronike je tudi leto 1966/67, ko so pri razvitju prapora ob 25-letnici pionirske organizacije sodelovali tudi zastopniki pokroviteljskih delovnih kolektivov – Inštalacij, Tube,

Termike, Astre, Lesnine ter krajevnih skupnosti Stadion in Bežigrad. V drog prapora so vtisnili spominske žeblice. Pionirski odred šole pa je prejel tisto leto prvo nagrado v občini v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger. Jeseni leta 1975 so začeli s celodnevno šolo s prvimi razredi, poleg tega so bili na šoli organizirani tudi poldnevna osnovna šola z varstvom od drugega razreda naprej, podaljšano bivanje, pred poukom pa še jutranje varstvo za okoli 70 otrok. Do celodnevne šole na višji stopnji pa niso nikoli prišli. Premalo je bilo denarja, izpadli so iz programa drugega in tretjega samoprispevka, samo z obljubami pa vodstvo šole, ki je bilo sicer vedno odprto za novosti in je imelo poslušar za uvajanje teorije v prakso vzgoje in izobraževanja – v pouk, ni moglo zagotoviti zadostnih pogojev za celodnevno šolo.

To je le nekaj poudarkov iz bogate šolske zgodovine, ki jih je na proslavi 50-letnice osvetlila učiteljica Letnikova, ki dela na šoli že tretje desetletje. Ob koncu je omenila tudi bogato izvenšolsko dejavnost njihovih učencev (tudi fotografija, ki jo objavljamo, je posnel član fotokrožka na OŠ dr. Vita Kraigherja, BOŠTJAN PILEJ) in nesebično pomoč njihovih staršev ter delovnih organizacij in ostalih pokroviteljev: Petrola, Lesnine, ČGP Dela, TVD Partizana in Rokometnega kluba Olimpija, ki so

PRVI PRIROČNIK O VIDEU

Novost z neslutnimi možnostmi

Uporaba videorekorderjev se nezadržno širi. V Sloveniji jih je menda že 50 tisoč, v Jugoslaviji pa pol milijona. Video je osvojil področje umetnosti, izobraževanja in raznovrstne dokumentacije, je skratka vsestranski medij. Nova obzorja se mu odpirajo z uporabo računalnikov. Osvojil je tudi ljubiteljska srca (mnogi se preizkušajo v novi umetnosti – videoart). Tako kot pred desetletji televizija je postal nov družinski član.

Prav slednjemu – videu pri nas doma – je posvečen priročnik z enakim naslovom, ki je izšel pred nedavnim pri Zvezi za tehnično kulturo Slovenije v 3 tisoč izvodih. Napisal ga je Bežigrajčan Matjaž Šekoranja, producent kulturnovzgoj-

nega programa v Cankarjevem domu in ki je med drugim tudi namestnik predsednika izdajateljskega sveta revije TV video.

»Pisma bralcev, ki jih prejemo na naslov revije, kažejo, da delajo ljudem težave že navodila za uporabo aparatur. To pomeni, da imajo doma drage naprave, pa ne vedo kaj niti kako bi z njimi,« pravi Matjaž Šekoranja. Takšnim, pa tudi tistim, ki se za nakup še ne odločajo, bo priročnik dobrodošel. Širjenje tehnične kulture je bilo tudi osnovno vodilo založnika pri izdaji. Zanimivo je, da je to prvi takšen priročnik v slovenščini in eden redkih v Jugoslaviji.

Kaj je sploh video? Matjaž Šekoranja, ki opisuje v knjigi osnovne tehnološke značilnosti medija in njegovo delovanje, svetuje pri morebitnem nakupu in na koncu tudi razlaga osnovne pojme in kratice s tega področja, ga opredeli kot skupek in elektronskih inovacij, ki omogočajo elektronski zapis slike in zvoka na magnetnem traku in njegovo reprodukcijo (za razliko od klasičnega filmskega zapisa). Večinoma ga uporabljajo za presnemanje kaset z različnimi filmi, predvsem takšnimi, ki jih v kinematografih ni mogoče videti. Veliko ljudi si s pomočjo videa presname s televizijskega sporeda tiste oddaje, ki jih ne utegnejo gledati ali pa bi jih želeli večkrat videti. Nekateri lahko na svojih aparaturah celo naravnajo čas snemanja. Redki pa premorejo svoje video kamere in nekaj med njimi se jih poizkuša celo v video umetnosti.

MATJAŽ ŠEKORANJA: »Ljudje imajo velikokrat doma drage naprave, a jih ne znajo uporabljati.«

»Prednosti tega medija so precejšnje. Kot reprogramirani za snemanje je veliko cenejši od običajnega filma. Tudi razvijanje ne stane nič, snemalec pa lahko sproti preverja posnetke. Z digitalizacijo slike in zvoka ter s še večjo kakovostjo posnetkov pa se mu v prihodnosti odpirajo neslutene možnosti,« pravi Matjaž Šekoranja, ki se z videom ukvarja že šest let. Napako ima video pravzaprav eno samo. Precej drag je in na voljo je le v konsignacijskih prodajalnah na devize.

Ker ga ni v nobeni organizirani kulturni ponudbi pri nas, so se ljubitelji videa hitro znašli. Že pred dvema letoma so ustanovili Videoklub (trenutno imajo prostore na Zvezi kulturnih organizacij Slovenije v Kidričevi ulici) in v njegovi videoteki zbrali že 450 filmov, posnetih na 350 kasetah, ki si jih lahko člani kluba zastoj sposojajo. »Pri razširjanju videa v našem kulturnem prostoru je še veliko odprtih vprašanj, ljubitelji pa pogosto nletijo na podobne težave, kot so pestile pred leti računalniške zanesenjake,« pravi Matjaž Šekoranja. Toda stvari se obrabčajo na bolje. Pred kratkim je Viba film ponudil v prodajo nekaj slovenskih filmov na videokasetah, video bo spet pridobil svoje mesto v klubu Cankarjevega doma – v prenovljenih prostorih nekdanje restavracije, nerazumljivo pa je na primer, da videoteke ne organizira televizija, saj bi lahko ponudila šolam veliko izobraževalnih oddaj.

VIDA PETROVIČ

Vabilo

Upokojence z območja krajevnih skupnosti Koroških partizanov, Stadion in Triglav vabimo na zbor v ponedeljek, 3. novembra 1986, ob 17. uri v dvorano Družbenega doma Stadion, Staničeva 41.

Po enoletnih pripravah za ustanovitev društva upokojencev je iniciativni odbor uredil vse potrebno, da bomo na tem zboru ustanovili društvo in izvolili vodstvene organe društva.

Dnevni red zbora:

1. Izvolitev delovnega predsedstva, zapisnikarja in overovalca zapisnika
  2. Poročilo predsednika iniciativnega odbora o dosedanjih pripravah
  3. Sprejem Pravil društva
  4. Izvolitev izvršnega odbora in komisije za samoupravo in nadzor
  5. Razno
- Pričakujemo, da se boste kot upokojenec – upokojenka udeležili zbora, če vam zdravje dopušča in s tem sodelovali pri ustanovitvi društva upokojencev na območju v uvodu navedenih KS. To nam bo omogočilo, da se bomo organizirano ukvarjali s problemi, ki tarejo nas upokojence in sodelovali z organi krajevne samouprave pri reševanju krajevne družbeno-ekonomske problematike. Društvo bo imelo delovne prostore v Družbenem domu Stadion, kasneje pa v novi stanovanjski soseski ob Titovi cesti.

INICIATIVNI ODBOR

Obvestilo

Oddelek za zdravstveno varstvo živali Veterinarskega zavoda Ljubljana sporoča, da sprejemajo vsa naročila od 6.30 do 20. ure (tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih) na telefonski številki 482-912 in 484-292.

Od 20. do 6.30 pa na telefon dežurnih veterinarjev po naslednjem razporedu:

do 31. 10.	Špenko France	tel. 627-198
od 31. 10. do 7. 11.	Zajc Janez	481-011
od 7. 11. do 14. 11.	Oberstar Andrej	647-127
od 14. 11. do 21. 11.	Kastelic Jure	264-625

Seznam deficitarnih in suficitarnih poklicev za namene štipendiranja v letu 1986/87

S seznamom deficitarnih poklicev želimo predvsem:

Vsem učencem in študentom predstaviti, kje so kadrovske potrebe največje.

Poleg opozorila o večji verjetnosti za ustrezno zaposlitev po šolanju tudi gmotno vzpodbuditi vse, ki se odločajo za izobraževanje na teh področjih.

Dodatno nagraditi učence in študente, ki so se za deficitarna področja že opredelili.

Onemogočiti nagajevanje za deficitarnost pri poklicih, ki niso v seznamih na ravni občine, migracijskega območja ali SR Sloveniji. Dodatek bi podeljevali le za poklice (programe, smeri), kjer kadrov izrazito primanjkuje oz. jih bo primanjkovalo.

Za vse poklice, ki so v seznamu deficitarnih poklicev, se kadrovska štipendija lahko poveča do višine zajamčenega osebnega dohodka uradno ugotovljenega v SRS (11. čl. Samoupravnega sporazuma o štipendiranju).

S seznamom suficitarnih poklicev želimo predvsem:

Vse učence in študente želimo opozoriti na manjše možnosti zaposlovanja pri predstavljenih poklicih.

S štipendijami iz združenih sredstev za suficitarne poklice bi izjemoma vendarle nudili možnosti izobraževanja in uveljavljanja izredno nadarjenim, učno uspešnim in socialno-ekonomsko šibkim učencem in študentom na vseh poklicnih področjih ter jim skladno z mnenji strokovnih služb za poklicno usmerjanje tudi podeljevali štipendije.

Določila iz seznama suficitarnosti naj bi veljala izključno za učence in študente, ki se vpisujejo v prve letnike srednjega usmerjenega izobraževanja, študente, ki se vključujejo v prve letnike višjih in visokih šol. oz., kjer ni omejitve vpisa.

Z obvezno suficitarnostjo na celotnem področju SR Slovenije bi vzpodbudili učence in študente za vključevanje v deficitarne oz. prednostne proizvodne usmeritve.

Za poklice iz seznama suficitarnosti ni možno povisati štipendijo na osnovi deficitarnosti pri kadrovskih štipendijah.

Pogoji, ki izhajajo iz seznamov za deficitarnost in suficitarnost naj bi se vključevali tudi v obravnave štipendistov Titovega sklada in sklada Borisa Kraigherja.

Zaradi pravočasne informiranosti združenega dela in organov za podeljevanje štipendij iz združenih sredstev dajemo priložene sezname kot okvirni pripomoček pri

čemer so pripombe in dopolnitve štipenditorjev možne do konca septembra, ko jih bodo skupščine skupnosti za zaposlovanje potrdile.

Učenci in študentje, ki se vključujejo v izobraževanje v letu 1986/87 so bili preko razpisa o kadrovskih štipendijah obveščeni, da lahko dobijo vse potrebne informacije o deficitarnih in prednostnih usmeritvah na sedežih strokovnih služb občinske skupnosti za zaposlovanje.

Seznam deficitarnih poklicev v Ljubljani za leto 1986

Poklic: mesar klavničar, pomočnik geovrtalca, oblikovalec pločevine, vzdrževalec TK omrežij, monter električnih naprav, varilec v serijski proizvodnji, pomočnik tekstilne mehanike, pleskar antikorozijski, zidar za zidanje ometov, prometno transportni manipulant, kuharski pomočnik, bolniški strežnik, tekstilni kemik II., tekstilni mehanik II., tekstilni konfektor, bolničar, mesar, lesar širokega profila, kalupar livar, oblikovalec kovin, preoblikovalec in spajkalec kovin, monter upravljalca energ. naprav, mehanik želez. voz. sredstev, previjalec preje, strojni predilec, tiskarski pomočnik, barvarski pomočnik, snovalec, predilec, strojni mehanik, elektrikaer energetik, kemijski procesničar, knjigovez, tesar, zidar, strojni gradbene mehanizacije, dimnikar, prometno transportni odpravnik, prodajalec živilskih artiklov, natakhar, kmetijska usmeritev do IV., pek, prometno transportni tehnik, ekonomski tehnik, strojni tehnik, elektro-

tehnik energetik, elektrotehnik elektroniki, programerski tehnik, obutveni tehnik, inženir strojništva, inženir strojništva za tehnologijo, inženir elektrotehnike, inženir elektrotehnike za energetiko, inženir računalništva, predmetni učitelj za matematično naravoslovne predmete, predmetni učitelj glasbene vzgoje, predmetni učitelj tehnične vzgoje, inženir prometa za železniški promet, ekonomist za den. fin. in rač., ekonomist za komercialno dejavnost, dipl. ing. strojništva, dipl. ing. elektrotehnike, dipl. ing. elektrotehnike za energetiko, dipl. ing. elektrotehnike za ind. ele., dipl. ing. računalništva, dipl. ing. gradbeništva za prom. zg., dipl. ekonomist za analize in plan, dipl. programerski ing., dipl. ekonomist informatik, dipl. ing. matematike, dipl. ing. fizike.

Seznam suficitarnih poklicev v Ljubljani za leto 1986

Poklic: frizer, kozmetik, gradbeni tehnik, aranžerski tehnik, elektrikaer-elektronik, veterinarski tehnik, industrijski oblikovalec, modni oblikovalec, grafični oblikovalec, fotograf, zobotehnik, ing. tekstilne tehnologije, višji upravni delavec, predmetni učitelj za slovenski jezik, predmetni učitelj zgodovine, predmetni učitelj telesne vzgoje, socialni delavec, dipl. veterinar, prof. primerjalne književnosti, prof. slovenskega jezika, prof. angleškega jezika, prof. telesne vzgoje, dipl. biolog, dipl. zgodovinar, dipl. ing. arhitekture, dipl. psiholog, dipl. pedagog, dipl. sociolog, zobozdravnik.